Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау министрілігі
ОҚМА АҚ жанындағы медицина колледжінің

СИЛЛАБУС

Пәннің/модульдің атауы «Фармация тарихы»

Пәннің/модульдің коды ЖКП 01

Мамандығы 0306000 - Фармация

Біліктілік шифры 0306013

Біліктілік атауы Фармацевт

Курс 1

Семестр 2

Қорытынды бақылау Емтихан

Барлық сағаттардың/кредиттердің жалпы сағат саны 30 сағат

СӨЖ 10

СОӨЖ -

Аудиториялық **20**

Симуляция -

Шымкент, 2020

Пәннің оқу жұмыс бағдарламасы құрастырғандар:

Шертаева К.Д. — Оңтүстік Қазакстан медицина академиясы, ФІҰБ кафедрасының меңгерушісі, фарм.ғ.д, профессор

Утегеова Г.И. — Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы, ФІҰБ кафедрасының PhD докторы

Баркизатова Г.Б. — Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы, ФІҰБ кафедрасы оқытушысы

Оқу жұмыс бағдарламасы ҚРЖМББС мен үлгілік кәсіптік оқу бағдарламасы ҚР ДС министрінің 31.10.2018ж № 604 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу бағдарламасы негізінде құрастырылды.

Жұмыс бағдарламасы ОҚМА дәрілер технологиясы кафедрасы мәжілісінде қаралды 25 05 2020 ж. (хаттама № 19).

Каф.меңгерушісі, фарм.ғ.д., проф. ____________ Шертаева К.Д.

Фармацевтикалық пәнедер бағыты бойынша Пәндік циклдік комиссия мәжілісінде қаралды « 1 » 06 2020ж. № 10 хаттама.

ПЦК төрайымы ____________ Ташева С.

«ОҚМА» АҚ жанындағы медицина колледжінің әдістемелік кеңес мәжілісінде каралды және бекітілді хаттама № 11 « 2» 06 2020ж

Әдістемелік кеңестің төрайымы ____________Мамбеталиева Г.О.

Оқытушылар туралы мәлімет:

№	Аты-жөні	Ғылыми атағы	Лауазымы	Оқитын курс	Эл. мекен-жайы
1.	Баркизатова Г.Б.	Фармация ғылымдарының магистрі	оқытушы	1	b.g_kz@mail.ru
2.	Абуова А.С.	Фармация ғылымдарының магистрі	оқытушы	1	ay_colombiana@mail.ru
3.	Утегенова Г.И.	Доктор PhD	оқытушы	1	gulnara64.64@mail.ru

Байланыс ақпараты:

Кафедраның орналасқан мекен-жайы (ғимараты, аудиториясы, телефоны, электрондық мекен-жайы): Шымкент қ., Аль-Фараби даңғылы 1, ОҚМА, 1- оқу корпусы, 3-қабат,телефон:327, фармация ісін ұйымдастыру және басқару кафедрасы, эл.адрес: oufd@mail.ru

Оқу және / немесе техникалық қолдау бойынша сұрақтарыңыз болса, «ОКМА» АҚ сайтының негізгі бетіндегі CALL-Center, Helpdesk бөлімінде көрсетілген телефон және / немесе электрондық пошта арқылы байланысыңыз.

1. Кіріспе

Бұл бағдарлама пән бойынша студенттерге қажетті білім мен дағдыларды қамтамасыз етуге, қашықтықтан оқыту жағдайында оқу нәтижелеріне қол жеткізуге арналған.

Берілген бағдарлама 2020 жыл Наурыздың 16-сынан бастап (2019-2020 оқу жылының көктемгі семестрінің 9- аптасынан 15- аптасына дейін) қолданылуда.

Бағдарлама Platonus автоматтандырылған ақпараттық жүйесі (бұдан әрі - Platonus ААЖ) арқылы жүзеге асырылады. Пәнді игеру үшін Platonus ААЖ «Тапсырма» модуліне ендірілген материалдар қолданылады.

«Тапсырма» модулі сабақтарды өткізу үшін байланыс құралы ретінде (сұхбат, тапсырмалар, тесттер, чат және т.б.) қолданылады.

Студенттер үшін түрлі материалдар дайындалды: үлестірмелі материалдар, дыбысталған және дыбыссыз презентациялар, видео, аудио, интерактивті тапсырмалар, ситуациялық есептер, кейстер, графиктер, сілтемелер,басқа да интернет-ресурстар және т.б.

Фармация тарихы медициналық қызметтің дамуын оқытатын ғылым. Медициналық білім қоғамды – экономикалық фармацияның өзгеруімен жалпы тарихтағы халықтар мәдениетімен де тығыз байланысты.

Фармация тарихы көрсеткендей ғылыми медицина халықтың эмпиризм білімі негізінде тексеріліп, қамтылып қалыптасқан, ал медициналық ғылым қоғамының саяси және экономикалық дамуымен тығыз байланыста, ғылыми материалистік көзқарастың, ғылыми емес идеалистік көзқарас күресінің алдында дамыды. Фармация тарихы халықтардың даму тарихымен тығыз байланыста оқытылуы керек

2. Пәннің саясаты:

1. Студенттер пікірталастарға қатысуы керек, жеке және топтық тапсырмаларды орындауы, басқа ресурстарды да зерттеуі керек.
2. Сабақта арнайы киімде (халатта, қалпақта) болуы қажет;
3. Оқу кестесіне сәйкес дәрістік, практикалық, сабақтарға және БӨЖ міндетті түрде қатысу;

4. Сабаққа кешікпеу, сабақты жібермеу және сырқаттанған жағдайда анықтама қағазын көрсету;
5. Орынсыз себептермен сабаққа қатыспаған кезде студенттің аралық бақылау бағасынан төменде көрсетілген айыппұл санкциялары шегеріледі:
- әр дәрістен қалғаны үшін 1,0 балдан;
- БӨЖ әр сабағынан қалғаны үшін 2,0 балдан;
6. Әр студент БӨЖ тапсырмаларын талапқа сәйкес және көрсетілген мерзімде қорғауы тиіс;
7. Барлық студенттер әр практикалық сабаққа және ОБӨЖ уақытылы, нақты дайындалуы және тақырыпты талқылау кезінде белсенді қатысуы тиіс;
8. Өз жұмыс орнының санитарлық жағдайына және жеке гигиенасын сақтауға жауапты болу;
9. Аудиторияларда тамақтануға қатаң тиым салынады;
10. Академияның ішкі ережелерін және тәртіп этикасын сақтау;
11. Оқытушыға және бір курста оқитындарға шыдамдылық, сабырлық, төзімділік, ашықтық және тілектестік таныту;
12. Кафедра мүлкін күтімді және құнттап ұстау керек;
13. Студенттің пән бойынша қорытынды рейтинг бағасы 60% ағымды үлгерімнен (дәріс, праткикалық сабақтар, БӨЖ) және емтихандағы 40% қорытынды бағадан тұрады.
14. Сабақта білімді бағалаудың бірнеше түрлері қолданылады. Журналға орташа баға қойылады.
15.

3.Пәннің мақсаты: Студенттерде медицина және фармация тарихы зерттеу, іздену әдістеріне үйретеді. Қоғамның даму үрдістерінің, өндірістік күштердің, саяси ағымдардың медицина мен фармацияны дамытуда қандай әсерін тигізді, нендей жаңалықтар ашылды, дәрітану саласының дамуын фармацевтикалық практикада қолдану туралы студенттердің қазіргі заманға сай білімдерін қалыптастыру.

4. Оқыту міндеттері: Фармацияның дамуындағы құбылыстардың заңдылықтарын көрсету, фармация тарихында медицина салаларының бір-бірімен жалғастығын айқындау, дәрітану ілімінің дамуын жалпы қоғам дамуымен байланысты екенін көрсету, қоғамның даму үрдістері, өндірістік күштердің пайда болуы, саяси ағымдардың фармация ғылымының дамуында ықпал етуін үйрету.

5. Оқытудың соңғы нәтижелері:

1) Білімі және түсінігі

- фармацияның жалпы мәдениетпен байланысын, дүниетанудың негізгі теориясы мен ғылымдағы жаңалықтардың, философия мен мәдениеттің фармацияның дамуына әсерін , көне замандардан бастап осы күнге дейінгі фармацевтикалық білімдердің қалыптасуындағы жалпы бүкіләлемдік тарихи процесстердің заңдылықтарын біледі;

2) Білімі мен түсінігін қолдана білу:

- фармацияның жалпы мәдениетпен байланысын, дүниетанудың негізгі теориясы мен ғылымдағы жаңалықтардың, философия мен мәдениеттің фармацияның даму білімдерін тәжірибеде қолданады, фармацевтикалық қызметтер барысында фармацевт пен тұтынушы қарым-қатынасында білімдерін қолданып, тиімді қимылдар жасайды;

3) Дәйектемелер құрастыру:

- Тәжірибелік сабақтарда баяндама,реферат,презентацияларды құрастырып ақпараттарды сараптап, өз ойларын тұжырымдайды, фармацевтикалық ғылымдар аумағында алған білімдерін бір тәртіпке келтіріп, тәжірибеде қолдануға бағыттайды.

4) Коммуникативтік қабілеті:

- фармацевтикалық ғылымдар саласында алынған тарихи материалдарды жүйелейді және тәжірибелік қызметке бейімдейді, фармацевтикалық ғылым мен тәжірибенің даму фактілері мен құбылыстарын түсіндіріп бере алады.

- кәсіптік қызмет саласындағы ақпараттық технологиялар негізінде маңызды теориялар мен жаратылыстану ашылымдарын қорытындылап, құрастыра біледі,қызметтер барысында мультимәдениеттілік пен саналық пен ашықтықты қолданады.

5) Оқыту дағдылары немесе оқуға қабілеті:

- Тарихи зерттеулер әдістерін қолданып,алынған білімдер мен дағдыларын қолданып,кәсіби фармацевтикалық қызметте логикалық жолдары мен тұжырымдамаларын жасайды.

6. Реквизитке дейінгі: Қазақстанның қазіргі заман тарихы

7.Реквизиттен кейінгі: Дәрілердің өндірістік технологиясы, фармацияны басқару экономикасы,фармакогнозия.

8. Пәннің қысқаша мазмұны

«Фармация» терминінің шығуы немесе пайда болуы өте тереңде жатыр. Фармация тарихы – бұл адамзат тарихындағы алғашқы қауымдық құрылыстан бастап біздің заманымызға дейінгі уақыт аралығындағы фармацевтикалық іс әрекет пен дәрілер туралы ілімнің даму тарихы туралы ғылым.

Ежелгі заманнан қазірге дейінгі уақыт аралығында фармацевтикалық білімнің қалыптасу процесін; әрбір жаңа дәуірдің фармация саласында жеткен жаңа жетістіктерін; фармация және жалпы мәдениеттің бір-біріне әсерін, жаратылыстану, философия, мәдениет салаларындағы маңызды теориялары мен ашылған жаңалықтардың әрбір дәуірдің фармация саласының жай-күйі мен көлеміне әсерін оқып-үйрену фармация тарихының ғылым ретіндегі негізгі мақсаттары болып табылады.

9.1. Тақырыптық жоспар: тақырыптар, қысқаша мазмұны және әр сабақтың ұзақтығы

9.1.1.Дәрістің тақырыптық жоспары:

№ П/п	Тақырыбы	Қысқаша мазмұны	Сағат саны
1	Фармация тарихы. Дәрітанудың пайда болуы. Халық медицинасы.	Фармацияның дамуындағы құбылыстардың заңдылықтары. Фармация тарихында дәрігерлік салалардың бір–бірімен жалғастығы. Халық медицинасы, дәстүрлі медицина, ғылыми медицина.	2
2	Фармацияның Ежелгі Шығыс елдерінде дамуы.	Ежелгі Шығыс мемлекеттерінің мәдениеті және экономикасы. Ежелгі Мысыр, Қытай, Үндістан елдерінде фармацияның дамуы. Ежелгі Шығыс елдерінде алғашқы дәрі–дәрмектердің пайда болуы.	2
3	Көне дүниедегі фармация.	Ежелгі Греция және Рим мемлекеттерінің медицинасы мен фармациясының дамуы. Ежелгі Грециядағы медицинаның өкілдері – Асклепий, Гигиея, Парацельс.	2
4	Орта ғасырдағы Фармация	Медицина мен Фармацияның дамуына діни бағыттардың әсері. Астрология мен алхимияның дәрі танудың дамуына әсеретуі. «Териак» түсінігі. Алғашқы орта ғасырлық медициналық университеттердің пайда болу тарихы. Карабанидтер. Шығыстың атақты ғалымы мен емшісі Ар-Разижәне Ибн-Сина. Ятрохимия. Ятрохимия-ғылымда жаңа бағыттың өкілдері мен құрушылары.	2
5	XVIII-XIXғ. Ғасырлардағы фармация	Қазақстанда Ұлы октябрь жеңісінен кейініндетке қарсы күресуіс-шаралары, аштық, аурушаңдықтың және өлімнің төмендеуі «Қызылкизүй» оныңауыл халқына дәрігерлік жәрдем көрсетудегі рөлі. Қазақстанда соғыстан кейінгі медициналық көмектің мамандандырылған негізі. Қазақстан Республикасында дәріханалар жүйесінің негізгі даму этапы. Шымкенттегі сантонин зауытының негізгі тарихы.	2
6	Фармацияның Ресейдегі және I Петрдің реформалары кезеңіндегі дамуы.	IX-XIIғ. Киев Русінің кезіндегі медицина. 16-17 ғ. Мәскеу мемлекетіндегі медицина және фармация. Дәрігер-кәсіпші – Ресейдегі медициналық білімді қорғаушы. Ресейдегі алғашқы мемлекеттік дәріхана. Дәріханалық бұйрық, дәріханалық бұйрықтың ережелері. Медициналық және фармацевтикалық жұмыс аймағында Петр I реформасы. Ресейдегі алғашқы дәріханалық жарғы. Ресейдегі алғашқы фармакопея. Ресейдегі медицина және фармацияның дамуына	2

		үлес қосқанғалымдар (М.В.Ломоносов, И.И.Лепехин, Н.М.Максимович – Амбодик, В.М.Северин, Т.Е.Ловицжәне т.б.). қордағы дәріханалардың құрылыуы. Дәріханалық үйренушінің міндеті және қызметі. Отандық фармацияның дамуы (А.П.Неяюбин, А.А.Иовскийжәне т.б.). Ресей денсаулық сақтау ұйымының алғашқы ұйымдастырушысы және жетекшісі.	
7-8	XIX-XX ғ.ғ. Ресейдегі және Қазақстандығы дәріханалық іс	Капиталисттік құрылым әдісі, медицина мен фармацияның дамуы. Капитализмнің дәуірінде биологияның дамуы. Ч. Дарвин. Ағзаның жасушалық құрылым теориясының ашылуы. Микробиологияның дамуы. Химия ғылымының дамуы, фармацияға әсері М.В. Ломоносов. Оспаға қарсы егуді енгізу. К.В. Шееле, К.Ф. Мор, Ф.В. Сертюрнер еңбектері.	**2**
9	Отандық фармацияның нарықтық экономика жағдайында дамуы	ҚР денсаулық сақтау басшысының рөлі. Қазақстанда фармацевтикалық нарықтаң негізгі қалыптасу этапы. Халықты дәрілік заттармен қамту ұйымының негізгі қағидасы. ҚР халықты дәрілік заттармен қамтудың жүйесі. Халықты дәрілік заттармен қамтуды басқару, тапсырмасы және функциясы. ҚР фармацевтикалық қамту нормативті-заңды жүйесі.	**2**
10	Емтихан		**2**
	Барлығы:		**20**

10. Әдебиет

Негізгі әдебиеттер:

1.Арыстанов, Ж. М. История фармации: учебное пособие / Ж. М. Арыстанов. - Алматы :Эверо, 2016. - 184 с.35экз.
2.Сапақбай, М. М. Фармация тарихы: оқу құралы / М. М. Сапақбай ; ҚР денсаулық сақтау министрлігі; ОҚМФА. - Шымкент : Жасұлан, 2014. - 172 бет. 200экз.с.
3.Сайфулина, Н. Ф. Фармация тарихы: оқулық = История фармации : учебник / Н. Ф. Сайфулина. - ; Утв. и рек.к изд. Ученым советом КГМА. - Алматы :Эверо, 2014. - 260 с.50экз
4.Семенченко, В. Ф. История фармации: учебник для вузов / В. Ф. Семенченко. - М. : Альфа-М, 2010. - 592 с.200экз.

Қосымша әдебиеттер:

1.Болдыш, С. К. Летопись истории фармации Казахстана: монография / С. К. Болдыш. - ; Утв. Учен. Советом КГМУ. - Алматы :Эверо, 2014. - 168 с. 50экз.
2."Фармация тарихы" пәнібойыншадәріскешені. Мамандық: 5В110300-"Фармация" = Тезисы лекций по дисциплине "История фармации". Специальность : 5В110300-"Фармация" : лекциялартезисі / ҚРДСМ ШЖҚ РМК; ОҚМФА; Фарамацияісінұйымдастыружәне басқару каф. - Шымкент : Б. ж., 2013. - 76 бет.с.10экз.

Электронды басылымдар:

1."Фармация тарихы" пәні бойынша дәрістер кешені. Мамандық: 5В110300-"Фармация" [Электронный ресурс] = Тезисы лекций по дисциплине "История фармации". Специальность: 5В110300-"Фармация" :лекциялартезисі / ҚРДСМ ШЖҚ РМК; ОҚМФА; Фармацияны ұйымдастыру және басқару каф. - Электрон.текстовые дан. (216 Мб). - Шымкент : Б. ж., 2013. - 76 бет.эл. опт. диск (CD-ROM).1экз.

Пәннің соңғы ОН қол жеткізудің негізгі формалары/ әдістері/ технологиялары:

- **Дәрістер:** шолу, тақырыптық, презентация түрінде.
- **Тәжірибелік сабақтар:** Тақырыптық семинар. «Тапсырма» модулінде берілген тапсырманы орындау. Тақырып сұрақтарын, тапсырмаларды онлайн талқылау мүмкіндігі. Онлайн сабақты өткізген кезде мұғалім ауызша сұрау жүргізе алады.
- **Білім алушылардың өз бетінше атқаратын жұмыстары (БӨЖ):** әдебиеттермен және электрондық қор мәліметтерімен жұмыс істеу, бағдарлама бойынша дәріске және практикалық сабақтарға енбеген сұрақтар және тақырыптар бойынша рефераттар, презентациялар, тақырыптық альбом, тест тапсырмаларын, кроссворд құрастыру, глоссарий және т.б. дайындау және қорғау.
- Тапсырмалар «Тапсырма» модуліндегі БӨЖ тақырыптары бойынша БӨЖ тапсыру кестесіне сәйкес көрсетілген мерзімде орындалады.
- Сонымен қатар, оқытушы БӨЖ-ді on-line талқылауда әртүрлі ақпараттық платформалар мен әлеуметтік желілерді (топтық қоңырау Wathsapp, Zoom, Webex, Skype және т.б.) қолдана алады.

11. Пәннің соңғы ОН жету деңгейін бағалау үшін бақылаудың түрлері мен формалары:

Ағымдық бақылау – ауызша сұрау,«Тапсырма» модулінде берілген тапсырмалардың орындалу нәтижелері бойынша.

Аралық бақылау – тестілеу, ауызша сұрау/«Тапсырма» модулінде немесе бейнебақылау қолдану арқылы онлайн режимде ақпараттық платформаларды (Zoom, Webex,Skype және т.б.)пайдалана отырып жүзеге асырылады.

Қорытынды бақылау – КТБО тест түрінде/ АИС Платонуста «Прокторинг» платформасын қолданып, тест түріндегі емтихан.

Білімді бағалау критерийлері мен ережелері:

№	Бақылау түрі	Баға	Бағалау критериилері
1.	Ауызша жауап	Өте жақсы бағасы сәйкес А (4,0; 95-100%); А- (3,67; 90-94%)	Студент жауап беру кезінде қандай да бір қателіктер, дәлсіздіктер жіберген жоқ. Оқытылатын пән бойынша теорияны, концепцияны, бағыттарды жақсы біледі және оларға сын баға береді, басқа пәндердің ғылыми жетістіктерін қолданады.
		Жақсы бағасы сәйкес В+ (3,33; 85-89%); В (3,0; 80-84%); В- (2,67; 75-79%); С+ (2,33; 70%).	Студент жауап беру кезінде өрестел қателіктер жіберген жоқ, студенттің өзімен түзетілген түбегейлі емес дәлсіздіктер немесе қателіктер жіберді, оқытушының көмегімен бағдарламалық материалды жүйге келтірді.
		Қанағаттанарлық бағасы сәйкес С (2,0; 65-69%); С- (1,67; 60-64%); D+ (1,0; 50-54%)	Студент жауап беру кезінде түбегейлі емес дәлсіздіктер немесе қателіктер жіберді, оқытушы көрсеткен оқу әдебиеттерімен шектелді, материалды жүйге келтіруде үлкен қиындыққа тап болды.
		Қанағаттанарлықсыз бағасы сәйкес F, FX (0-24; 25-49%)	Студент жауап беру кезінде түбегейлі қателіктер жіберді, тақырып бойынша негізгі әдебиеттермен жұмыс істеу толық жүргізілмеген. Пәннің ғылыми терминдерін қолдана алмайды, стилистикалық және қонымды өрескел қателіктер жіберді.
3.	Ситуациялық есептерді дайындау және шығару, кіші топтарда жұмыс жүргізу	Өте жақсы бағасы сәйкес А (4,0; 95-100%); А- (3,67; 90-94%)	Жұмысты орындауда белсенділік танытты, оригиналды ойлау қабілетін, материалды терең білетінін көрсетті, талқылау кезінде басқа пәндердің ғылыми жетістіктерін қолданды.
		Жақсы бағасы сәйкес В+ (3,33; 85-89%); В (3,0; 80-84%); В- (2,67; 75-79%); С+ (2,33; 70%).	Жұмысты орындауда белсенділік танытты, материалды білетінін көрсетті, студенттің өзімен түзетілген түбегейлі емес дәлсіздіктер немесе қателіктер жіберді, оқытушының көмегімен бағдарламалық материалды жүйге келтірді.
		Қанағаттанарлық бағасы сәйкес С (2,0; 65-69%); С- (1,67; 60-64%); D+ (1,0; 50-54%)	Жұмыс барысында пассивті, түбегейлі емес дәлсіздіктер немесе қателіктер жіберді, материалды жүйелеу кезінде үлкен қиындыққа тап болды.
		Қанағаттанарлықсыз	Топпен жұмыс істеуге қатыспады, оқытушының

		бағасы сәйкес F, FX (0-24; 25-49%)	сұрағына жауап беру кезінде принципиалды қателіктер және дәл емес жауаптар берді, ғылыми терминологияны қолданбады.
4.	Тестік тапсырмаларды орындау	Өте жақсы бағасы сәйкес А (4,0; 95-100%); А- (3,67; 90-94%)	90-100% дұрыс жауаптар
		Жақсы бағасы сәйкес В+ (3,33; 85-89%); В (3,0; 80-84%); В- (2,67; 75-79%); С+ (2,33; 70%).	70-89% дұрыс жауаптар
		Қанағаттанарлық бағасы сәйкес С (2,0; 65-69%); С- (1,67; 60-64%); D+ (1,0; 50-54%)	50-69% дұрыс жауаптар
		Қанағаттанарлықсыз бағасы сәйкес F, FX (0-24; 25-49%)	50% төмен дұрыс жауаптар
5.	Рефератты дайындау және қорғау	Өте жақсы бағасы сәйкес А (4,0; 95-100%); А- (3,67; 90-94%)	Өз бетінше 10-нан кем емес машинкаға басылған мәтінді, 5-тен кем емес әдебиеттерді қолданып, рефератты ұқыпты орындаған және белгіленген уақытысында тапсырған.Рефераттың тақырыбына тиісті схемалар, кестелер, суреттер келтірілген. Рефератты қорғауда мәтінді оқымай, әңгімеледі. Қойылған барлық сұрақтарға сеніммен және қатесіз жауап берді.
		Жақсы бағасы сәйкес В+ (3,33; 85-89%); В (3,0; 80-84%); В- (2,67; 75-79%); С+ (2,33; 70%).	Өз бетінше 10-нан кем емес машинкаға басылған мәтінді, 5-тен кем емес әдебиеттерді қолданып, рефератты ұқыпты орындаған және белгіленген уақытысында тапсырған.Рефераттың тақырыбына тиісті схемалар, кестелер, суреттер келтірілген. Рефератты қорғауда мәтінді оқымай, әңгімеледі. Қойылған сұрақтарға жауап беру кезінде принципиалды емес қателіктер жіберді.
		Қанағаттанарлық бағасы сәйкес С (2,0; 65-69%); С- (1,67; 60-64%); D+ (1,0; 50-54%)	Өз бетінше 10-нан кем емес машинкаға басылған мәтінді, 5-тен кем емес әдебиеттерді қолданып, рефератты ұқыпты орындаған және белгіленген уақытысында тапсырған.Рефераттың тақырыбына тиісті схемалар, кестелер, суреттер келтірілген. Рефератты қорғауда мәтінді оқиды. Қойылған барлық сұрақтарға сенімсіз жауап берді және

			принципиалды қателіктер жіберді.
		Қанағаттанарлықсыз бағасы сәйкес F, FX (0-24; 25-49%)	Өз бетінше 10-нан кем емес машинкаға басылған мәтінді, 5-тен кем емес әдебиеттерді қолданып, рефератты ұқыпсыз орындаған және белгіленген уақытысында тапсырмаған.. Рефератты қорғауда мәтінді оқиды. Қойылған сұрақтарға жауап беру кезінде өрескел қателіктер жіберді және материалмен хабардар емес.
6.	Тақырыптарды презентациялау	Өте жақсы бағасы сәйкес А (4,0; 95-100%); А- (3,67; 90-94%)	Презентация өз бетінше 20-дан кем емес слайдты қолданылып, белгіленген уақытында орындалған. 5-тен кем емес әдебиеттерді қолданылған. Слайдтар мазмұнды және ықшамды. Қорғау кезінде автор тақырып бойынша терең білім көрсетті. Талқылау кезінде сұрақтарға дұрыс жауап берді
		Жақсы бағасы сәйкес В+ (3,33; 85-89%); В (3,0; 80-84%); В- (2,67; 75-79%); С+ (2,33; 70%).	Презентация өз бетінше 20-дан кем емес слайдты қолданылып, белгіленген уақытында орындалған. 5-тен кем емес әдебиеттерді қолданылған. Слайдтар мазмұнды және ықшамды. Қорғау кезінде автор тақырып бойынша жақсы білім көрсетті. Талқылау кезінде сұрақтарға дұрыс жауап беріп, принципиалды емес қателіктер жіберді, оны өзі дұрыстады.
		Қанағаттанарлық бағасы сәйкес С (2,0; 65-69%); С- (1,67; 60-64%); D+ (1,0; 50-54%)	Презентация өз бетінше 20-дан кем емес слайдты қолданылып, белгіленген уақытында орындалған. 5-тен кем емес әдебиеттерді қолданылған. Слайдтар мазмұнды емес.. Сұрақтарға жауап беру кезінде принципиалды қателіктер жіберді.
		Қанағаттанарлықсыз бағасы сәйкес F, FX (0-24; 25-49%)	Презентация өз бетінше 20-дан кем слайдты қолданылып, белгіленген уақттан кеш орындалған. 5-тен кем әдебиеттерді қолданылған. Слайдтар мазмұнды емес.. Сұрақтарға жауап беру кезінде автор өрекел қателіктер жіберді және өз материалмен хабардар емес.
7.	Тестік тапсырмаларды дайындау	Өте жақсы бағасы сәйкес А (4,0; 95-100%); А- (3,67; 90-94%)	Тестік тапсырмаларда 10-нан кем емес сұрақтар бар. Белгіленген уақытта тапсырылған. Тестің негізі мазмұнды және сұрақ анық қойылған. Варианттардың жауаптары біртектес және сәйкес. Жауаптардың алгоритмі бар. Дұрыс жауаптар дәл көрсетілген.
		Жақсы бағасы сәйкес В+ (3,33; 85-89%); В (3,0; 80-84%); В- (2,67; 75-79%); С+ (2,33; 70%).	Тестік тапсырмаларда 10-нан кем емес сұрақтар бар. Белгіленген уақытта тапсырылған. Тестің негізі мазмұнды және сұрақ анық қойылған. Варианттардың жауаптары біртиптес емес. Жауаптардың алгоритмі бар. Дұрыс жауаптар дәл көрсетілген.
		Қанағаттанарлық бағасы сәйкес С (2,0; 65-69%);	Тестік тапсырмаларда 10-нан кем емес сұрақтар бар. Белгіленген уақытта тапсырылған. Тестің негізі мазмұнды емес және сұрақ анық қойылмаған.

		C- (1,67; 60-64%); D+ (1,0; 50-54%)	Варианттардың жауаптары біртиптес емес. Жауаптардың алгоритмі бар. Дұрыс жауаптардың барлығы дәл көрсетілмеген.
		Қанағаттанарлықсыз бағасы сәйкес F, FX (0-24; 25-49%)	Тестік тапсырмаларда 10-нан кем сұрақтар бар. Белгіленген уақытта тапсырылмаған. Тестің негізі мазмұнды емес және сұрақ анық қойылмаған. Варианттардың жауаптары біртиптес емес. Жауаптардың алгоритмі жоқ. Дұрыс жауаптардың 50% дәл көрсетілмеген.
9.	Глоссарий құрастыру	Өте жақсы бағасы сәйкес A (4,0; 95-100%); A- (3,67; 90-94%)	Глоссарий толық сөздік көлемімен құрастырылған, негізгі терминдер мен түсініктер дұрыс көрсетілген.Терминдердің салыстырмалы мағыналары бар.Уақытында тапсырылған. Студент берілген сұрақтарға сенімді және қатесіз жауап береді.
		Жақсы бағасы сәйкес B+ (3,33; 85-89%); B (3,0; 80-84%); B- (2,67; 75-79%); C+ (2,33; 70%).	Глоссарий толық сөздік көлемімен құрастырылған, негізгі терминдер мен түсініктер дұрыс көрсетілген.Терминдердің салыстырмалы мағыналары бар.Уақытында тапсырылған. Студент берілген сұрақтар бойынша принципиалды емес қателер жібереді
		Қанағаттанарлық бағасы сәйкес C (2,0; 65-69%); C- (1,67; 60-64%); D+ (1,0; 50-54%)	Глоссарий толық сөздік көлемімен құрастырылған, негізгі терминдер мен түсініктер дұрыс көрсетілген.Терминдердің салыстырмалы мағыналары бар.Уақытында тапсырылған. Студент қорғау кезінде берілген сұрақтарға сенімсіз жауап береді, принципиалды қателер жібереді.
		Қанағаттанарлықсыз бағасы сәйкес F, FX (0-24; 25-49%)	Глоссарий толық емес көлемде, ұқыпсыз дайындалған және Уақтысында тапсырылмаған. Студент қойылған сұрақтарға жауап беру кезінде дөрекі қателіктер жіберді және материалды игермеген.
10.	Тақырыптық альбом	Өте жақсы бағасы сәйкес A (4,0; 95-100%); A- (3,67; 90-94%)	Тақырыптық альбом өз бетінше 5-тен кем емес әдебиеттерді қолданып, ұқыпты орындаған және белгіленген уақытысында тапсырған және қорытынды жасалған. Альбомның тақырыбына тиісті суреттер, аппараттардың схемалары, дәрілік жазылымдар келтірілген. Альбомды қорғауда қойылған барлық сұрақтарға сеніммен және қатесіз жауап берді.
		Жақсы бағасы сәйкес B+ (3,33; 85-89%); B (3,0; 80-84%); B- (2,67; 75-79%); C+ (2,33; 70%).	Тақырыптық альбом өз бетінше 5-тен кем емес әдебиеттерді қолданып, ұқыпты орындаған және белгіленген уақытысында тапсырған және қорытынды жасалған. Альбомның тақырыбына тиісті суреттер, аппараттардың схемалары, дәрілік жазылымдар келтірілген. Қойылған сұрақтарға жауап беру кезінде принципиалды емес қателіктер жіберді.

		Қанағаттанарлық бағасы сәйкес C (2,0; 65-69%); C- (1,67; 60-64%); D+ (1,0; 50-54%)	Тақырыптық альбом өз бетінше 5-тен кем емес әдебиеттерді қолданып, ұқыпты орындаған және белгіленген уақытысында тапсырған және қорытынды жасалған. Альбомның тақырыбына тиісті суреттер, аппараттардың схемалары, дәрілік жазылымдар келтірілген. Қойылған барлық сұрақтарға сенімсіз жауап берді және принципиалды қателіктер жіберді.
		Қанағаттанарлықсыз бағасы сәйкес F, FX (0-24; 25-49%)	Тақырыптық альбом өз бетінше 5-тен кем емес әдебиеттерді қолданып, ұқыпты орындаған және белгіленген уақытысында тапсырған және қорытынды жасалған. Альбомның тақырыбына тиісті суреттер, аппараттардың схемалары, дәрілік жазылымдар келтірілген. Қойылған сұрақтарға жауап беру кезінде өрескел қателіктер жіберді және материалмен хабардар емес.
12.	Портфолио	Өте жақсы бағасы сәйкес A (4,0; 95-100%); A- (3,67; 90-94%)	Портфолио өз бетінше 5-тен кем емес әдебиеттерді қолданып, ұқыпты орындаған және белгіленген уақытысында тапсырған және қорытынды жасалған. Портфолио құрамында: тақырыпқа сәйкес реферат, глоссарий, презентация, тесттік тапсырмалар, кроссвордтар және т.б. ойындар бар. Портфолионы қорғауда қойылған барлық сұрақтарға сеніммен және қатесіз жауап берді.
		Жақсы бағасы сәйкес B+ (3,33; 85-89%); B (3,0; 80-84%); B- (2,67; 75-79%); C+ (2,33; 70%).	Портфолио өз бетінше 5-тен кем емес әдебиеттерді қолданып, ұқыпты орындаған және белгіленген уақытысында тапсырған және қорытынды жасалған. Портфолио құрамында: тақырыпқа сәйкес реферат, глоссарий, презентация, тесттік тапсырмалар, кроссвордтар және т.б. ойындар бар. Қойылған сұрақтарға жауап беру кезінде принципиалды емес қателіктер жіберді.
		Қанағаттанарлық бағасы сәйкес C (2,0; 65-69%); C- (1,67; 60-64%); D+ (1,0; 50-54%)	Портфолио өз бетінше 5-тен кем емес әдебиеттерді қолданып, ұқыпты орындаған және белгіленген уақытысында тапсырған және қорытынды жасалған. Портфолио құрамында: тақырыпқа сәйкес реферат, глоссарий, презентация, тесттік тапсырмалар, кроссвордтар және т.б. ойындар бар. Қойылған барлық сұрақтарға сенімсіз жауап берді және принципиалды қателіктер жіберді.
		Қанағаттанарлықсыз бағасы сәйкес F, FX (0-24; 25-49%)	Портфолио өз бетінше 5-тен кем емес әдебиеттерді қолданып, ұқыпты орындаған және белгіленген уақытысында тапсырған және қорытынды жасалған. Портфолио құрамында: тақырыпқа сәйкес реферат, глоссарий, презентация, тесттік тапсырмалар, кроссвордтар және т.б. ойындар бар. Қойылған сұрақтарға жауап беру кезінде өрескел қателіктер жіберді және материалмен хабардар емес.

Балдық-рейтингтік әріптік жүйемен бағалау

Бағалаудың әріптік жүйесі	**Сандық эквивалент**	**Ұпайлардың мазмұнды пайызы**	**Дәстүрлі жүйе бойынша бағалау**
A	4,00	95-100	Өте жақсы
A-	3,67	90-94	
B+	3,33	85-89	Жақсы
B	3,00	80-84	
B-	2,67	75-79	
C+	2,33	70-74	
C	2,00	65-69	Қанағаттанарлық
C-	1,67	60-64	
D+	1,33	55-59	
D	1,00	50-54	
F	0,00	0-49	Қанағаттанарлықсыз